

Sisällys

Lukijalle	3
Eläin	4
Ensiapu	5
Vesilläliikkuja	5
Merenkulkija	6
Kotikokki	6
Taitelija	7
Seurakunta	7
Liikunta	8
Yksissä tuumin	8
Luonnontutkija	9
Iltaohjelma	9
Suunnistus	10
Retkeily	10
Maailma	11

Sudenpentujen taitomerkit

Teksti:	SP:n sudenpenturyhmä 2002
Avustajat:	Partiotalo
Taitto:	Tuija Lahti
Paino:	Suomen Printman Oy 2002

ARVOISA LAUMANJOHTAJA

Pitelet kädessäsi tarkistettuja sudenpentujen taitomerkkejä. Toivottavasti saat niistä lisää ideoita laumasi toimintaan! Suurin tarkistuksen mukanaan tuoma muutos oli, että perusohjelman tehtävät pudotettiin pois suoritusvaatimuksista. Lisäksi jokaiseen merkkiin pyrittiin laittamaan mukaan jokin pitkäkestoisempi suoritus, jotta sudenpentu pääsisi tutustumaan aiheeseen kunnolla ja pintaa syvemmältä.

Taitomerkkejä käytetään seuraavasti:

Taitomerkkiä varten tulee suorittaa **vähintään 7 tehtävää** ja **ainakin yhden** tehtävistä tulee olla jäljempänä nuolenkärjellä (►) merkityistä. Nuolenkärki-tehtävät ovat luonteeltaan pitkäkestoisempia ja vaativat hieman enemmän paneutumista aiheeseen.

Tunnukseksi suoritetusta taitomerkistä sudenpentu saa kolmionmuotoisen kangasmerkin, jota kannetaan **sudenpentupaidan oikeassa hihassa**. Merkkejä voi ostaa partio-kaupoista ja piiritoimistojen tarvikemyymälästä. Muistathan merkitä suoritettua taitomerkin myös sudenpennun kirjan takasivuille!

Merkkejä on nyt neljätoista. Muutama vanha merkki putoaa pois: Askartelu ja Täiteilijä ovat yhdistyneet **Täiteilijäksi**, samoin *Erätaito* ja *Retkeily* ovat nyt **Retkeily**. Myös vanhat teemamerkit *Maailman Luonto* ja *Raamattu 350 vuotta* on poistettu valikoimista. *Meri*-merkki on nyt jakautunut kahteen: **Vesilläliikkujat** perehdyttää vesillä liikkumiseen ja **Merenkulkijat** on tarkoitettu syventämään meripartiolippukunnan sudenpennun taitoja.

Jokainen lippukunta, lauma ja sudenpentu on erilainen. Sinulla on lupa soveltaa ja muokata tehtäviä juuri oman laumasi tarpeisiin – se on jopa suotavaa!

SP:n sudenpenturyhmä

Suomen Partiolaiset
-Finlands Scouter ry
The Guides and Scouts of Finland

ELÄIN

Sudenpentu tutustuu erilaisiin, erityisesti suomalaisiin eläimiin ja ymmärtää, että eläimestä huolehtiminen on suuri vastuu.

1. Tutustun itselleni uuteen villieläimeen, lemmikkieläimeen ja hyötyeläimeen niin, että osaan kertoa niistä muille (esim. ravinto, asuinpaikka, poikasten määrä, ulkonäkö).
2. Tunnen vähintään kolmen suomalaisen metsäneläimen jäljet, jätökset ja ääntelyn.
3. Tiedän miten _____ (valitsemasi eläin) hoidetaan ja mietin, mitä pitää ottaa huomioon lemmikkiä hankittaessa.
4. Piirrän kuvan/muovailen veistoksen eksoottisesta eläimestä ja esittelen sen muille.
5. Tiedän, mistä saan lisätietoa eläimistä.
6. Tiedän, mikä on eläinallergia, ja osaan ottaa allergiset huomioon.
7. Tutustun eläinten suojeluun, ja mietin kuinka voisin itse auttaa eläimiä.
8. Tiedän mitä uhanalaisuus tarkoittaa, ja tunnen kolme suomalaista uhanalaista eläintä.
9. Tunnistan viisi erilaista suomalaista kalalajia ja hyönteistä.
10. Osallistun linturetkeen ja tunnistan viisi lintua ulkonäön ja laulun perusteella.
11. Osaan hoitaa lintujen talviruokintalautaa.
- 12. Seuraan lauman kanssa muuttolintujen saapumista Suomeen / lähtöä Suomesta.
- 13. Vierailen lemmikkieläinkaupassa /maatilalla /kennelissä/ eläintarhassa/tallilla/eläin-lääkärissä.
- 14. Osallistun viikon ajan lemmikkieläimen hoitoon ja pidän siitä kirjaa.
- 15. Pidän eläinpäiväkirjaa laumassa yhdessä sovitun ajan (esim. viikonloppu, päiväretki) jolloin kirjaan ylös/piirrän kaikki näkemäni eläimet.

ENSIAPU

Sudenpentu syventää EA-taitojaan ja -tietojaan.

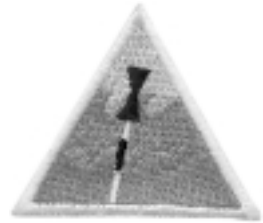
1. Tutustun lauman retken ensiapuvälineisiin laumanjohtajan opastuksella.
2. Kokoan henkilökohtaisen ensiapupakkauksen päiväretkä varten.
3. Harjoittelen kolmioliinan eli mitellan käyttöä esim. kantositeenä.
4. Osallistun taitojani vastaavaan ensiapuharjoitukseen.
5. Harjoittelen nilkkansa nyrjäyttäneen siirtämistä erilaisilla tavoilla (esim. parit ja kultatuoli).
6. Tiedän mikä on palovamma ja kuinka sitä hoidetaan.
7. Osaan huolehtia henkilökohtaisesta hygieniastani (esim. muistan pestä kädet ennen ruokailua) myös retki- ja leiriolosuhteissa.
8. Tiedän miten sairaudet (esim. epilepsia, diabetes, allergiat) voivat vaikuttaa elämään.
9. Tiedän miten pitää toimia, jos roska menee silmään.
- 10. Käyn tutustumassa terveyskeskukseen/lääkäriasemaan/ambulanssiin/apteekkiin tms.
- 11. Kertaan perussuorituksissa opitut EA-taidot (nenäverenvuoto, pyörtäminen, haavat, avun hälyttäminen).

VESILLÄLIKKUJA

Sudenpentu oppii vesillä liikuttaessa tarvittavia taitoja.

1. Osaan laulaa kolme meriaiheista laulua.
2. Osaan tehdä paalusolmun.
3. Osaan nimetä soutuveneeseen osat.
4. Osaan nimetä purjeveneeseen osat (yleisimmät).
5. Harjoittelen pelastusköyden tai -renkaan heittämistä.
6. Tunnen pääilmansuunnat.
7. Tunnistan viitat (reimarit) luonnossa ja merikortista.
8. Tunnen yleisimmät vesillä käytettävät hätämerkit.
9. Tiedän kuinka veneessä käyttäydytään, osaan noudattaa kipparin käskyjä.
10. Seuraan reittiä merikortilta yhdessä laumanjohtajan kanssa.
11. Uin pelastusliivien kanssa ja ilman. Tiedän kuinka pitkän matkan jaksan uida.
12. Kokeilen uimista vaatteet päällä.
- 13. Osallistun purjehdukseen/veneretkeen.
- 14. Purjehdin optimistijollalla, melon tai soudan.

MERENKULKIJA

Meripartiolippukunnan sudenpentu syventää tietojaan veneilystä/purjehduksesta.

1. Osaan pää- ja väli-ilmansuunnat.
2. Osaan näyttää pohjoissuunnan aluksen kompassista.
3. Osaan nimetä lippukuntani aluksen purjeet.
4. Osaan nimetä purjevereestä 20 osaa ja tunnistan ainakin kaksi ankkurityyppiä.
5. Varustan optimistijollan purjehduskuntoon.
6. Tunnistan vähintään 10 merikorrtimerkkiä, ja löydän niiden vastineet luonnosta.
7. Osaan kiinnittää fendarin eli lepuuttajan oikein.
8. Osaan käyttää veneen vessaa.
9. Tarjoilen välipalan veneen liikkeessa, ja huolehdin tiskeistä yhdessä parini kanssa.
10. Tutustun veneen hätätarpeistoon (raketit, kiilut yms.).
11. Tutustun veneen erilaisiin sähkölaitteisiin (esim. loki, kaiku).
12. Seuraan reittiä merikortilta johtajan opastuksella lauman purjehduksella.
- 13. Purjehdin jollalla tai melon.
- 14. Osallistun kahdelle purjehdukselle.
- 15. Ohjaan venettä lauman purjehduksella.

KOTIKOKKI

Sudenpentu oppii ruuanlaiton ja keittiössä toimimisen perustaitoja.

1. Ymmärrän siisteyden merkityksen keittiössä ja ruuanlaitossa (esim. käsien pesu, esiliinan käyttö). Siivoan aina jälkeni keittiössä.
2. Osaan kattaa pöydän, tunnen pöytätavat.
3. Keitän makaronia, riisiä tai perunoita.
4. Osaan kolme ruokalalua tai huutoa.
5. Suunnittelen ilta- tai välipalan, ja teen ostoslistan sitä varten parini kanssa.
6. Tiedän, missä ja miten peruselintarvikkeita säilytetään (esim. maito jääkaapissa).
7. Tutustun kolmeen itselleni uuteen keittiövälineeseen tai -koneeseen.
8. Osallistun lauman retken ruokalistan suunnitteluun – listassa otetaan huomioon allergiat.
9. Tutustun luomutuotteisiin ja tiedän mistä merkinnöistä ne tunnistaa.
- 10. Tutustun kahteen erilaiseen keittiöön (koti, kolo, vene, kämpä, leiri, koulu, ravintola).
- 11. Teen kotona kolme aamu-, ilta- tai välipalaa.
- 12. Leivon vähintään kaksi kertaa.

TAITEILIIJA

Sudenpentu kehittää kädentaitojaan ja kokeilee erilaisia materiaaleja sekä työskentelytapoja.

1. Teen savityön (esim. joku eläin).
2. Teen lasimaalauksen (esim. hillopurkki kynttilälyhdyksi).
3. Valmistan paperia.
4. Marmoroin paperia.
5. Huovutan.
6. Teen maalauksen.
7. Opettelen käyttämään kameraa ja valokuvaan.
8. Valmistan huiviholkin
9. Värjään kangasta.
10. Valmistan kynttilän.
11. Teen paperimassatyön.
12. Teen nahkityön.
13. Valmistan jousipyssyn.
- 14. Teen laumani kanssa askartelutyön, jossa näkyy jokaisen kädenjälki (esim. toteemipaalu, seinävaate kololle jne.).
- 15. Teen työn, jossa on useampia työvaiheita ja erilaisia työvälineitä (esim. kipsinaamio).

SEURAKUNTA

Sudenpentu tutustuu seurakuntaan ja saa hengellisiä elämyksiä.

1. Tutustun seurakunnan työntekijään ja hänen työhönsä.
2. Tutustun virsikirjaan.
3. Osallistun partiomessuun tai muuhun jumalanpalvelukseen.
4. Opettelen kaksi hengellistä ruokalaulua.
5. Piirrän sarjakuvan Raamatun tarinasta.
6. Osaan kertoa jonkin Raamatun kertomuksen omin sanoin.
7. Tutustun erilaisiin Raamattuihin (perheraamattu, kuvaraamattu, lasten raamattu jne.).
8. Tiedän mitä on lähetystyö, ja otan selvää seurakuntani mahdollisista nimikkolähteistä.
9. Tutustun itselleni vieraaseen uskontokuntaan.
10. Opettelen kaksi hengellistä iltalaulua tai virttä.
- 11. Osallistun seurakunnan järjestämään talkoo- tai muuhun tapahtumaan.
- 12. Teen ryhmässä iltahartauden muille.

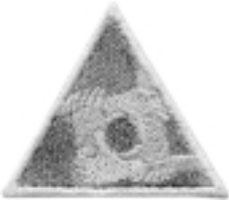

LIIKUNTA

Sudenpentu kokee liikunnan iloa ja tutustuu erilaisiin liikuntamuotoihin.

1. Keksin hikileikin tai hikikilpailun.
2. Osallistun laumani kanssa liikuntatapahtumaan.
3. Tutustun laumani kanssa meille vieraaseen urheilulajiin.
4. Keksimme lauman oman taukojumpan.
5. Käyn uimassa laumani kanssa.
6. Osaan ulkomaalaisen liikunnallisen pelin tai leikin.
7. Kokeilen vammaisurheilulajeja (esim. istumalentopallo, sokkosähly).
8. Pelaan vähintään kahta eri joukkuelajia yhdessä laumani kanssa.
9. Tutustun liikuntakeskukseen/urheilukenttään tms.
- 10. Liikun säännöllisesti ainakin kaksi kertaa viikossa ainakin kolmen viikon ajan (mukaan eri lajeja).
- 11. Liikun (kävelen/pyöräilen/uin) puolen vuoden aikana laumassa sopimamme matkan.

YKSISSÄ TUUMIN

Sudenpentu tekee työtä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi ilman palkkiota. Sudenpentu ymmärtää yhteistyön voiman.

1. Osallistun lippukunnan/seurakunnan tms. talkoisiin.
2. Osallistun lauman omien esim. roskatalkoiden järjestämiseen.
3. Tiedän mikä on veripalvelu.
4. Vietän yhden (lauma)illan ilman sähköä, ja pohdin millaista olisi elää kokonaan ilman juoksevaa vettä/puhelinta/tms.
5. Tutkin, kuinka hyvin ihminen näkyy pimeässä ilman heijastinta ja heijastimen kanssa – järjestän lauman kanssa heijastinkampanjan.
6. Osallistun maahanmuuttajille suunnattuun tapahtumaan.
7. Keskustelen laumassa kiusaamisesta, ja keksin keinoja sen lopettamiseksi.
8. Mietin kiitoksen ja auttamisen merkitystä.
9. Mietin miten itse voin toimia ympäristöni hyväksi.
- 10. Aloitan kirjeenvaihdon toisen, eri lippukunnassa toimivan partiolaisen kanssa (tämän voi toteuttaa myös laumana).
- 11. Tutustun kirjastoon.
- 12. Tutustun partiolaisten postimerkkipankkiin ja kerään postimerkkejä siihen.
- 13. Osallistun tervehdyskäyntiin vanhainkodissa/sairaalassa.

LUONNONTUTKIJA

Sudenpentu saa lisää tietoa luonnosta. Sudenpentu kiinnostuu oman lähiympäristönsä luonnonilmiöistä ja eläimistä.

1. Tunnistan viisi sientä ja osallistun sieniretkeen.
2. Tunnen kotimaiset metsämarjat ja valmistan jostakin niistä herkkupalan.
3. Tunnen vähintään kolme myrkyllistä kasvia.
4. Tiedän miten ukkonen ja sade syntyvät.
5. Tarkkailen luontoa vähintään viisi päivää, ja pidän havainnoista päiväkirjaa.
6. Seuraan lämpötilan muutoksia ainakin kuukauden ajan, ja osaan ainakin kolme vanhan kansan sääennustusta.
7. Osallistun luontoon tehtävään aistiretkeen.
8. Tarkkailen nimikkokasvia/puuta eri vuodenaikoina.
9. Opettelen liikkumaan metsässä ja suolla.
10. Vierailen kaatopaikalla.
11. Tiedän kuinka voin partiolaisena suojella luontoa.
- 12. Teen oman kivikokoelman.
- 13. Kerään ja kuivaan kasveja.
- 14. Käyn vierailulla kukkakaupassa/taimitarhassa/maatilalla.
- 15. Teen oman luontokansion.

ILTAOHJELMA

Sudenpentu saa onnistumisen elämyksiä esiintymisestä sekä esiintymiskokemusta. Sudenpentu harjoittelee ilmaisemaan itseään ja yhdessä päättämistä.

1. Keksin huudon iltanuotiolle.
2. Sanoitan laulun uudelleen.
3. Säestämme esitystä omatekoisin soittimin.
4. Teemme nukketeatteriesityksen.
5. Tiedän millainen on hyvä ja hauska kilpailu, ja juonnan sellaisen esim. laumaillassa tai iltanuotiolla.
6. Harjoittelen maskeerausta.
7. Osaan ainakin kahdet erilaiset nuotion ”sytytysmenot”.
8. Kerron vitsejä/tarinan toisille.
9. Opettelen leikin/laulun vieraasta maasta.
- 10. Teen yhdessä toisten kanssa lyhyen näytelmän tai sketsin lauman tai lippukunnan tapahtumaan.
- 11. Teemme lavastuksen tai koristelut esim. lippukunnan joulujuhlaan.
- 12. Teen roolivaatteen ja käytän sitä esityksessä.

SUUNNISTUS

Sudenpentu saa kokemuksia kartan avulla liikkumisesta kaupungissa ja maastossa.

1. Osaan pää- ja väli-ilmansuunnat.
2. Osaan katsoa pohjoissuunnan kompassista ja suunnata kartan pohjoiseen.
3. Tiedän mitä kartan värit tarkoittavat.
4. Tunnen 10 peruskartan karttamerkkiä.
5. Seuraan kulkuani kartalta kaupungissa ja metsässä laumanjohtajan opastuksella.
6. Osaan neuvoa reitin tietä kysyvälle.
7. Seuraan maastoon merkittyä rataa parini kanssa.
8. Osallistun valokuva- tai viuhkasuunnistukseen laumani kanssa.
9. Tiedän miten pitää toimia eksymistilanteessa.
- 10. Teen pienoismallin kolon lähiympäristöstä ja vertaan sitä karttaan.
- 11. Osallistun suunnistustapahtumaan laumani kanssa.
- 12. Piirrän kartan retkipaikasta/omasta huoneesta/kolon pihasta ja merkitsen siihen karttapohjoisen.

RETKEILY

Sudenpentu saa uusia retkeilykokemuksia ja oppii käytännön retkeilytaitoja.

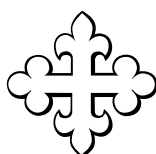
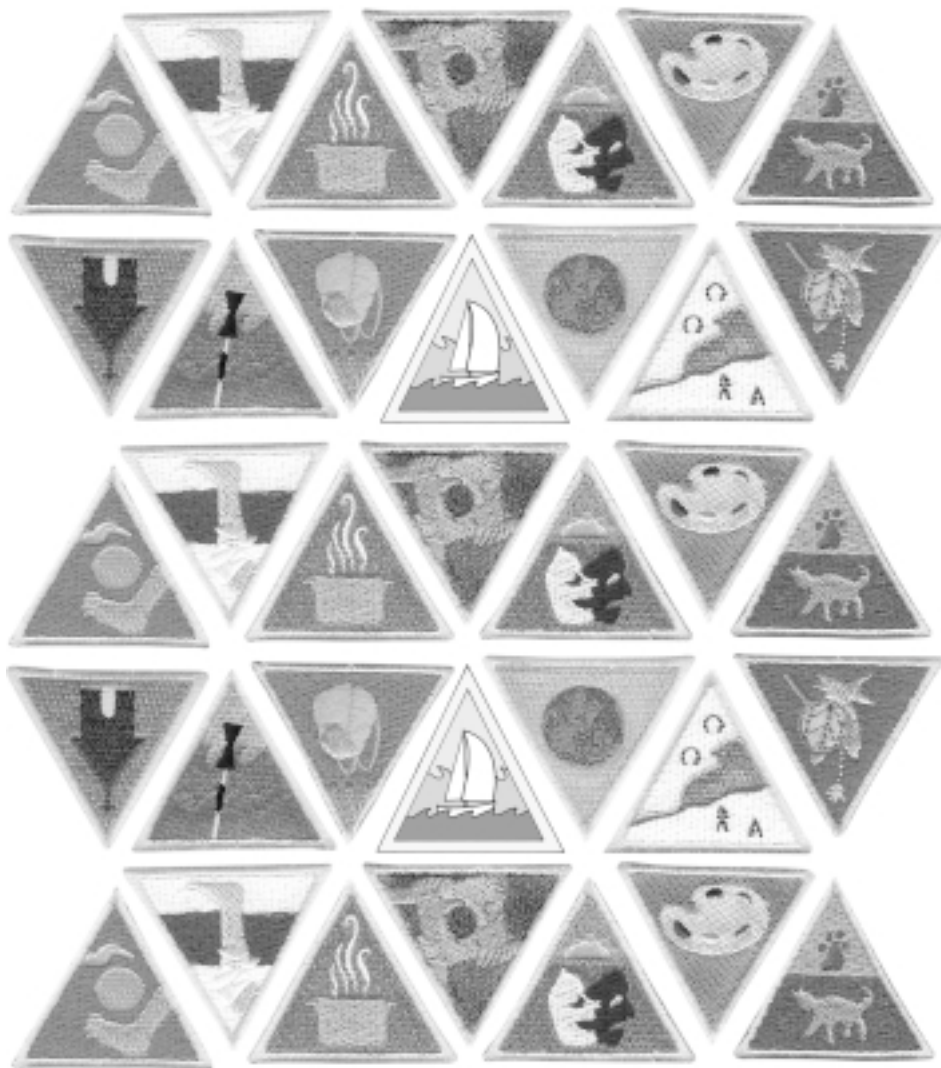
1. Paistan makkaraa tai tikkupullaa itse voilempallani makkaratikulla.
2. Mietin yhdessä muun lauman kanssa, millaisia varusteita kannattaa ottaa mukaan retkelle eri vuodenaikoina (tavaroiden paino, kestävyys, käyttökelpoisuus).
3. Osallistun retkelle kahtena eri vuodenaikana.
4. Teen itselleni järkevät retkievää.
5. Teen juomaa metsän antimista trangialla laumanjohtajan opastuksella.
6. Tutustun luonnonnähtävyyteen, ja teen vierailusta jutun lippukunnan lehteen tai kotisivuille laumani kanssa.
7. Lämmitän ruokaa halsterilla (esim. voileipä).
8. Kuivaan sukkanani tms. nuotiolla.
9. Teen retkisauvan.
10. Yöryn talviteltassa.
11. Saunon telttasaunassa.
- 12. Tutustutan vanhempani partioretkelyyn tekemällä yhdessä retken.
- 13. Käyn kahdella erilaisella (päivä)retkellä (esim. pyöräily, melonta, luistelu, hiihto, soutu).
- 14. Teen retken kaupunkiin tai maalle kotipaikastani riippuen.

MAAILMA

Sudenpentu tutustuu lasten elämään eri maissa ja oppii jotain uutta eri kulttuureista.

1. Tutustun laumani kanssa Suomessa asuvaan maahanmuuttajaan tai ulkomailla pitkään asuneeseen suomalaiseen.
2. Opettelen partiolaulun tai -leikin jostain toisesta maasta.
3. Tunnen tarinoita toisista maista.
4. Tutustun eri maissa eläviin eläimiin.
5. Tutustun eksoottisiin hedelmiin (esim. papaija, mango).
6. Maistamme laumassa eri kulttuurien makuja.
7. Tutustun laumani kanssa jokin toisen maan ruokiin ja ruokailutapoihin. Miten ja miksi ne ovat erilaisia kuin Suomessa?
8. Järjestän yhdessä laumani kanssa kansainvälisen illan vanhemmille.
 - 9. Teen kuvakollaasin tai pienen näytelmän jonkin maan lasten elämästä laumani kanssa.
 - 10. Hankimme laumalle ystävälauman ulkomailta.
 - 11. Tiedän, mikä on partiolaisten postimerkkipankki, kerään ehjiä ja siistejä postimerkkejä, ja lähetän ne postimerkkipankkiin yhdessä laumani kanssa.

Suomen Partiolaiset
-Finlands Scouter ry
The Guides and Scouts of Finland

Kylänvanhimmantie 29, FIN-00640 Helsinki, Finland
Tel. +358 9 2533 1100 • Fax +358 9 2533 1160
www.partio.fi • info@sp.partio.fi